

Nd. 624. Frumvarp til laga

um tekjur bæjar- og sveitarfélaga.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

I. KAFLI

Um fasteignaskatt.

1. gr.

Í kaupstöðum og hreppum er heimilt að leggja árlegan fasteignaskatt á húseignir og önnur mannvirki, lóðir og lendur, innan þeirra takmarka, sem segir í þessari grein.

A. Í kaupstöðum:

1. Af byggingarlóðum, byggðum og óbyggðum, eigi lægri en 0.5% og eigi hærri en 2%.
2. Af húseignum og öðrum mannvirkjum eigi lægri en 0.4% og eigi hærri en 1%.
3. Af túnnum, görðum, reitum, erfðafestulöndum og öðrum lóðum og lendum eigi lægri en 0.1% og eigi hærri en 0.5%.

B. Í kauptúnum með yfir 300 íbúum:

1. Af byggingarlóðum, byggðum og óbyggðum, eigi lægri en 0.5% og eigi hærri en 1%.
2. Af húseignum og öðrum mannvirkjum eigi lægri en 0.2% og eigi hærri en 0.5%.
3. Af túnnum, görðum, reitum, erfðafestulöndum og öðrum lóðum og lendum eigi lægri en 0.1% og eigi hærri en 0.3%.

C. Í öðrum hreppum:

1. Af lands- og lóðaverði eigi lægri en 0.1% og eigi hærri en 0.3%.
2. Af húsaverði eigi lægri en 0.1% og eigi hærri en 0.2%.

2. gr.

Skattur sá, sem í 1. gr. getur, skal lagður á eftir fasteignamati, og annast bæjarstjórnir og hreppsnefndir imheimtu hans.

Eigandi greiðir skattinn, nema um leigujarðir, leigulóðir eða önnur samningsbundin jarðarafnot sé að ræða. Þá greiðist skatturinn af áhúanda eða notanda.

3. gr.

Bæjarstjórnir og hreppsnefndir ákveða með reglugerð upphæð skattsins til 5 ára í senn, innan þeirra takmarka, er í 1. gr. segir, og má skatturinn vera mismunandi á hinum ýmsu tegundum lóða. Þar skal og gjalddagi ákveðinn. Reglugerðir kaupstaðanna skulu staðfestar af atvinnuáráðherra og birtar í Stjórnartíðindunum, en reglugerðir hreppanna skulu staðfestar af viðkomandi sýslunefnd og færðar inn í sýslufundargerðina.

4. gr.

Undanþegnar skatti samkvæmt 1. gr. eru allar fasteignir bæjar- og sveitar-sjóða, nema leigulóðir og jarðir í leiguabúð. Ennfremur eru undanþegnar kirkjur, skólahús, sjúkrahús, barnahæli, elliheimili, þinghús og hús annara ríkja, að svo miklu leyti, sem þau eru notuð af sendimönnum þeirra í milliríkjaerindum. Hið sama er um lóðir, sem fylgja slíkum húsum.

Ef ágreiningur verður um skattskyldu fasteignar, sker ráðherra úr, en heimilt er aðiljum að skjóta málinu til dómstólanna.

5. gr.

Skatt þann, er í 1. gr. getur, skal telja af heilum hundruðum króna af virðingarverði, en því, sem umfram er, skal sleppa, og nái virðing ekki 100 kr., greiðist enginn skattur.

Skatturinn rennur til bæjarsjóðs eða sveitar, þar sem hin skattskylda fasteign er.

6. gr.

Fasteignaskattinum fylgir lögveð í fasteign þeirri, sem hann er lagður á, og skal ásamt dráttarvöxtum í 2 ár frá gjalddaga ganga fyrir öllum öðrum veðkröfum, er á eigninni hvíla. Ef hús brennur, eftir að skatturinn er fallinn í gjalddaga, er sami forgangsréttur fyrir honum í brunabótafjárhæð hússins.

7. gr.

Ef bæjarstjórn leggur á skatt, sem er helmingur þess hámarks, sem heimilað er í 1. gr., skal bæjarsjóður á sinn kostnað annast í kaupstaðnum sót-hreinsun, sorphreinsun, salnernaheinsun, en um vatnsskatt, gjald til holræsa, gangstétta og brunatrygginga fer eftir ákvæðum þeim, sem nú gilda eða síðar verða sett.

8. gr.

Skatt samkvæmt 1. gr. má fyrst leggja á árið 1937, enda hafi hann þá verið tekinn upp í fjárhagsáætlanir kaupstaða og hreppa.

Af fasteignaskatti, sem eigi er greiddur að fullu 2 mánuðum eftir gjalddaga, skal greiða sömu dráttarvexti og greiddir eru af útsvörum.

II. KAFLI

Um vegaskatt í kaupstöðum.

9. gr.

Í kaupstöðum skal greiða í bæjarsjóð gjald, er nefnist vegaskattur, 10 kr. á ári fyrir hvern verkfæran karlmann, sem heimilisfang á í kaupstaðnum, í hverri stöðu sem er, á aldrinum 20--60 ára, og er gjaldanda í sjálfs vald sett, hvort hann greiðir gjald þetta í peningum eða vinnur það af sér eftir ákvörðun bæjarstjórnar.

10. gr.

Bæjarstjórn ákveður gjalddaga vegaskatts og lætur fyrir desembermánaðarlok ár hvert, í fyrsta sinni 1936, gera skrá yfir þá, sem vegaskatt eiga að greiða. Skal skrá sú liggja frammi almenningi til sýnis frá 2.--16. janúar ár hvert í skrifstofu bæjarins, til þess að þeir, sem hafa athugasemdir við hana að gera, geti komið þeim að. Eftir skrá þessari eins og hún verður, er framkomnar athugasemdir hafa verið úrskurðaðar af bæjarstjórn, skal síðan innheimta skattinn það ár, sem skráin lá frammi.

11. gr.

Nú skýrir gjaldandi bæjarstjórn frá því, eigi síðar en á gjalddaga, að hann kjósi að vinna af sér skattinn samkvæmt 9. gr., og skal þá ekki innheimta hjá honum peningagjald, en bæjarstjórn lætur halda skrá yfir slíkar tilkynningar og kallar gjaldendur með hæfilegum fyrirvara til vinnu í flokkum, eftir því sem henta þykir, leggur til verkstjóra og ákveður, hvaða verk skuli vinna í hvert sinn. Ef gjaldanda er óhentugt eða ómögulegt að vinna á þeim tíma, sem hann er kvaddur, vegna atvinnu eða gildra forfalla, getur hann fengið frest, þó ekki lengur en 3 mánuði, nema sérstaklega standi á.

Bæjarstjórn setur nánari reglur um kvaðning manna, fyrirkomulag vinnu og annað, sem þurfa þykir í tilefni af ákvæðum þessarar greinar.

12. gr.

Nú er kaupgjald í kaupstað það hátt, að fullkomið dagsverk verður hærra metið en 10 krónur, og er gjaldanda þá eigi skylt að vinna lengri tíma en svo, að það svari til þess, að hann með því kaupgjaldi hefði unnið fyrir 10 krónum.

13. gr.

Vinnu, sem framkvæmd er eftir ákvæðum 9. og 11. gr., er bæjarstjórn heimilt að telja framlag af hálfu bæjarsjóðs gegn atvinnubótastyrk úr ríkissjóði, enda sé dagsverk ekki metið hærra en 10 kr.

14. gr.

Vegaskattinn lætur bæjarstjórn innheimta í peningum hjá þeim gjaldendum, sem ekki hafa kosið að vinna hann af sér samkvæmt 11. gr. Um dráttarvexti af vegaskatti fer eftir því, sem segir í 2. mgr. 8. gr.

III. KAFLI

Um skatt ríkisstofnana.

15. gr.

Engin stofnun ríkisins er útsvarsskyld eftir efnunum og ástæðum.

16. gr.

Verzlunarstofnanir ríkisins skulu greiða í bæjar- og sveitarsjóði, þar sem aðalaðsetur þeirra og útibú eru, 5 af hundraði af nettóágóða aðalbúsins eða útibúsins, og greiðist sá skattur 1. marz ár hvert af ágóða næstliðins árs.

17. gr.

Auk þess skatts, er í 16. gr. getur, greiða verzlunarstofnanir ríkisins 5 af hundraði af samanlögðum nettóágóða stofnananna, og rennur það gjald í sjóð þann, sem um ræðir í 25. gr.

Gjalddagi skattsins er 1. marz ár hvert.

18. gr.

Síldarverksmiðjur ríkisins skulu greiða í bæjar- og sveitarsjóði, þar sem þær eru starfræktar, 0,4% af andvirði seldrar framleiðsluvöru verksmiðjunnar. Skattur þessi greiðist 1. marz ár hvert af andvirði þess vörumagns, sem selt hefir verið frá 1. marz árið áður.

19. gr.

Fé það, er í 17. gr. getur, skal leggja í sjóð og ávaxta í banka með ríkis-ábyrgð, og nefnist sá sjóður „jöfnunarsjóður kaupstaða og kaupstúna“.

Atvinnumálaráðherra hefir yfirumsjón með sjóðnum og sér um, að í hann sé greitt á réttum gjalddaga fé það, er sjóðnum ber, og ávísar hann greiðslum úr honum samkvæmt því, er segir í eftirfarandi greinum.

20. gr.

Árlega skal verja 90 af hundraði af tekjum jöfnunarsjóðs kaupstaða og kaupstúna til þess að greiða að fullu eða lækka lán bæja og kaupstúna, sem þeim eru óhagkvæm, eða til að bæta úr tjóni, sem kaupstaður eða kaupstún hefir orðið fyrir af völdum náttúrunnar eða öðrum óviðráðanlegum orsökum.

21. gr.

Alþingi kýs 3 menn, með hlutfallskosningu, til eins árs í senn, til þess að hafa með höndum úthlutun á fé jöfnunarsjóðs. Skulu þeir eigi síðar en 1. júní ár hvert hafa lokið úthlutun fjárins og sent atvinnumálaráðherra skýrslu um hana.

Í stjórn sjóðsins ræður afl atkvæða úrslitum, en náist ekki meiri hluti um eitt eða fleiri atriði, sker atvinnumálaráðherra úr.

Atvinnumálaráðherra gerir þegar eftir móttöku skýrslu þeirrar, sem í 1. málsg. getur, þær ráðstafanir, er með þarf, til þess að greiðslur þær, er sjóðs-

stjórnin hefir ákveðið, verði inntar af hendi til rétttra aðilja, og sker úr ágrein-
ingi, sem fram kann að hafa komið.

22. gr.

Stjórn sjóðsins skal eftir föngum afla sér glöggra skýrslna um fjárhags-
ástand og afkomu bæjarfélaga og kauptúna, og skulu þau ganga fyrir um styrk
úr sjóðnum, sem að dómi sjóðsstjórnarinnar þurfa mest hjálpar við.

Sama bæjarfélagi eða kauptúni má þó eigi styrk veita tvö ár í röð, nema
um stórfellt tjón af óviðráðanlegum orsökum sé að ræða.

23. gr.

Ekki þurfa bæjarstjórnir eða hreppsnefndir í kauptúnum að sækja um
styrk úr jöfnunarsjóði, en skylt er þeim að gefa stjórn hans fullnægjandi
skýrslur um efnahag sinn, ef hún óskar þess. Stjórn sjóðsins er skylt að haga
svo styrkveitingum úr sjóðnum, að sem flest bæjarfélög og kauptún hafi hans
not, en hafa þó hliðsjón af því, að fjárveitingar verði ekki svo litlar, að ekki
muni verulega um.

24. gr.

Það af tekjum jöfnunarsjóðs, sem ekki er árlega úthlutað til bæjarfélaga
og kauptúna, svo og alla vexti hans, skal leggja við höfuðstólinn.

25. gr.

Stjórnendur sjóðsins fá í þóknun fyrir störf sín 200 krónur hver á ári, og
greiðist sú þóknun úr sjóðnum, ásamt öðrum óhjákvæmilegum kostnaði.

Atvinnumálaráðherra lætur árlega semja reikning sjóðsins, og skal hann
endurskoðaður af yfirskoðunarmönnum landsreikninganna.

Reikningur jöfnunarsjóðs skal fylgja landsreikningunum.

26. gr.

Ákvæði þessa kafla koma til framkvæmda 1. janúar 1937.

IV. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

27. gr.

Skatta og gjöld samkvæmt lögum þessum, þar með taldir dráttarvextir,
má taka lögtaki.

28. gr.

Frá 1. janúar 1937 falla úr gildi þessi lagaákvæði:

1. Lög nr. 26 22. nóv. 1918, um bæjarstjórn Vestmannaeyja, 20. gr. 3. mgr.
2. Lög nr. 61 28. nóv. 1919, um bæjarstjórn á Seyðisfirði, 16. gr.
3. Lög nr. 16 27. júní 1921, um breyting á lögum 8. okt. 1883, um bæjarstjórn
á Akureyri.

4. Lög nr. 22 19. júní 1922, um skatt til sveitarsjóðs af lóðum og lendum í Húsavíkurhreppi.
 5. Lög nr. 47 4. júní 1924, um aukaútsvör ríkisstofnana.
 6. Lög nr. 36 4. júní 1924, um bæjargjöld í Reykjavík, að því leyti sem þau eru ekki áður úr gildi felld.
 7. Lög nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum.
 8. Lög nr. 31 15. júní 1926, um skatt af lóðum og húsum í Siglufjarðar-kaupstað.
 9. Lög nr. 44 15. júní 1926, um breytingar á lögum nr. 36 4. júní 1924, um bæjargjöld í Reykjavík.
 10. Lög nr. 11 6. júlí 1931, um skatt af húseignum í Neskaupstað.
 11. Lög nr. 30 9. jan. 1935, um heimild handa ríkisstjórninni til einkasölu á bifreiðum, rafvélum, rafáhöldum o. fl., 4. gr. 2.—4. málsg.
 12. Lög nr. 124 31. des. 1935, um bæjargjöld á Ísafirði.
- Svo og öll önnur lagafyrirmæli, er fara í bága við þessi lög.